

Wil Streun, pionier van de moderne tijdwaarneming.

Jack Leijssen (januari 2017)

Wil Streun werkte op het Nat.Lab. in de Elektronica Ontwerp Groep (EOG). Aangezien hij verzot was op schaatsen, was hij lid van de schaatsvereniging en was ook vaak op de ijsbaan te vinden, o.a. trainde hij daar schaatsers.

Ergens eind 60-er jaren vond hij dat het tijdperk van de stopwatch en het klokken met de hand moest worden afgesloten. Elektronisch kon dit immers veel eerlijker en nauwkeuriger. Ooit begonnen als hobby, ontwikkelde hij na vele jaren van testen en aanpassen een betrouwbaar elektronisch tijdmeetsysteem en liet dat (met toestemming van de toenmalige leiding) grotendeels bouwen door leerlingen van de elektronica werkplaats op het Nat. Lab.

Men gebruikte tot die tijd stopwatches die met de hand bediend werden. Dit gaf een zekere onnauwkeurigheid. Wil kon ook precies uitleggen hoe je met de hand en een stopwatch wel goed de tijd kon klokken. Want de meesten deden het volgens hem verkeerd. Als hij aan die uitleg begon moest je daar wel enige tijd voor uittrekken. In het begin werd er naast het elektronische systeem ook nog steeds met de hand geklokt omdat men elektronische systemen nog niet helemaal vertrouwde.

Ik herinner mij vaag dat Wil ooit tegen mij zei dat zijn elektronische tijdmeting voor schaatswedstrijden het eerste was dat ooit op de televisie was uitgezonden. De beelden van twee camera's werden hiervoor gemengd. Door de streepjes van de Nixie-buisjes (later led-displays) moest de camera die de tijdmeting opnam (die stond dan in een donker hokje) precies worden ingesteld zodat de horizontale lijntjes van het display niet tussen de beeldlijnen van het camerasysteem wegvielen. De tijdmeting van Wil Streun werkte met lichtstraalonderbreking. Deze lichtstraal werd aan de overzijde van de baan gereflecteerd door een spiegeltje. Een geheimzinnig kabeltje liep onder het ijs door. Hiervoor werd er een gleufje gemaakt dwars over de baan heen. Mensen vroeg zich af waar dit nog voor nodig was. een spiegeltje was toch immers voldoende?. Wil hield dit echter voor iedereen geheim en ontweek de vragen hierover.

Met pretoogjes zei hij dan: als jullie niet weten waar dit kabeltje voor dient dan kunnen jullie het systeem ook niet namaken. Echter ons intimi heeft hij het geheim toevertrouwd.

In landen waar het echt koud was, Wil ging met regelmaat naar landen als Zweden e.d., besloeg het spiegeltje vaak en de waterdamp bevroor tot ijs waardoor het systeem niet goed meer werkte. Achter het spiegeltje zat echter een lampje dat het spiegeltje warm hield zodat het niet meer besloeg en dat lampje had dus een voeding nodig, vandaar het kabeltje.

Zoals al gezegd: de elektronica van het tijdmeetsysteem is geheel op het Nat.Lab gebouwd. Dit werd informeel van boven af gedoogd en gesponsord door, naar ik vermoed, mensen als Cor Loos die toen de baas was van ELI. Maar zeker weet ik dit niet, daar werd indertijd niet over gesproken. Destijds was het voor een particulier en zelfs een schaatsvereniging onmogelijk (te duur) om zoiets te laten maken. Ik zat toen in de leerlingenopleiding van de elektronische montage en mocht daar kasten en printpanelen bedraden. wij moesten het vak nog leren. Ik was niet de enige, een aantal andere leerlingen onderging ooit hetzelfde lot zoals b.v Hennie Herps, Jos van Loon en Jos Bax. Onderschat het niet, in die tijd was het bouwen van zoiets een stevig karwei. Een 19 inch kast boordevol met elektronica.

Meerdere tijdmeetsystemen, die door Wil steeds verder werden verfijnd, zijn er gebouwd. Jos Bax mocht een keer met Wil Streun mee naar de ijsbaan om een systeem uit te testen. Daar heeft hij toen Ard Schenk (3x wereldkampioen schaatsen en 3x een gouden olympische titel), een bekende van Wil, ontmoet die daar toevallig aan het trainen was.

Het systeem van Wil Streun is commercieel verder ontwikkeld en wordt gebruikt op o.a. nationale- en internationale schaatswedstrijden.

Wil Streun 1983

Wil Streun is op 04-10-2016 overleden.